

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Zaterdag. De prijs per jaargang is / 10.— rec. voor Soerabaya, en / 12.— rec. franco per post.

ZATURDAG
22 Januarij.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is / 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 4.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA.

1853.

Eene korte opheldering onzer bedoelingen heeft ons voor eene maal doen afdwalen van het veld dat wij ons hadden voorgesteld te zullen bewandelen, had ons voor een oogenblik den draad van onze gedachten doen afbreken. Wij zullen nu trachten die draad weder op te vatten, te hechten, en met nieuwen moed den doolhof binnentreden, dat *menselijke gedachten* heet. Wij zeggen met nieuwen moed omdat het altoos het harte goed doet de waarheid opregte hulde te hebben gebragt; omdat wanneer men zonder haat of nijd het goede betracht, wanneer men met waren christelijken zin geen tweespalt maar broedermin en eendragt zoekt, men zich sterk gevoelt, en men, even als die held der oudheid die om onkwetsbaar te zijn als kind in de wateren van den Styx gedompeld werd, zich achter dat schild van zelfvoldoening en pligtbewustzijn kogelvrij acht.

Wij spraken zoo even van dien doolhof waar met zwarte letters op de voorpoorten zoude moeten geschreven staan „Menschelijke ziel,” en waarlijk het is moeilijk in hetzelfde eenen weg te vinden, vooral wanneer ons de leidraad wordt ter hand gesteld door eigenliefde en eigenbaat; want dan verdwaalt men onmisbaar in die donkere spelonken, en welken weg men ook met die leidraad in moge slaan, steeds vindt men zich weder voor en in tegenwoordigheid van het monster Minotaurus, dat half beest half mensch, het zinnebeeld is van ons bestaan; doch het monster dat men dan niet kan ontgaan, is zelfs niet eens half mensch, het is geheel en al dierlijk.

Wanneer men echter alvorens den draad van dezen doolhof in de hand te nemen, in zich zelve keert, en den goddelijken vonk die men ziel noemt doorzoekt, en dan dien leidraad met vaste hand aanvat, overgereikt door den Engel der waarheid en menschlievendheid, dan mag men gerust den voet in dat Labyrint zetten en men is zeker er deugdzamer uit te komen dan men er is ingegaan.

Doch is om dat resultaat te erlangen eene hooge geestelijke ontwikkeling noodig, moet men vernuft en diepe geleerdheid daartoe bezitten? Neen, voorwaar! De Alregeerder heeft geweten dat die gaven niet aan ieder zijn gegeven, dat de mensch te veel dierlijke behoeften heeft, waarin in de eerste plaats moet worden voorzien, om zijne ziel zoo uitsluitend te kunnen versieren met geleerdheid, vernuft en kennis. Maar ook heeft de Alwijze geweten dat er andere hoedanigheden aan de ziel kunnen worden eigen gemaakt, die onder het bereik van een ieder zijn, en die tot het geluk der menschheid meer bijdragen dan de geleerdheid van Scaliger of Hugo Grotius. Deze hoedanigheden zijn deugd, braafheid en godsvrucht.

Wanneer nu de Inlandsche kinderen dezer gewesten niet in de gelegenheid zijn, diepe geleerdheid op te doen, wanneer hunne geldelijke omstandigheden het verkrijgen van veelvuldige kundigheden, in den weg staan, steeds is de weg open die leidt naar de kennis van het goede en deugdzame, naar de liefde tot onzen evenmensch, tot ware wijsheid. De leer van het Evangelie is geene geleerdheid, zij is eenvoudig als al het ware, schoone en goede; en Socrates aan zijne discipelen de onsterfelijkheid van de ziel bewij-

OVER DEN GOEDEN OUDEN TIJD.

Voorlezing door J. HAGEMAN, Jcz.

Zoo als ulieden is verkondigd door middel van het Soerabayasch vreedzaam Nieuwsblad, — waarboven nog eeuwig en altijd een stokvisch, een waterbaars of een gekrulde panharing paradeert, — zal de beurt weder aan mij wezen om bijdrage te leveren en om voorlezing te houden, ingevolge de eersame gewoonte der goede Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, waarvan wij, inwoners der goede en oorlogzuchtige stad Soerabaya! het twee-honderd-acht-en-zestigste departement vormen.

— Mogt ik bij eene vorige gelegenheid uwe aandacht een uurtje bezig houden, met de beschouwing over het wezen en de deugd der Vaderlandsliefde, — thans wensch ik diezelfde welmeenende aandacht een oogenblik te vermoeijen, met eene herinnering over — *den goeden ouden tijd* — tempo doeloe doeloe, in vergelijking van het tegenwoordige. — Vergeef mij bij voorraad de verveling door de volgende serie van jeremiaden, over dat onderwerp voorttebrengen.

— Het is eene eeuwen oude gewoonte, dat ieder die in het openbaar wenschte te spreken, zoo maar niet onbesuisd met de deur binnen valt, maar vooraf in forma aan zijne belangstellende hoorders toedient eene inleiding, die de ontleding bevat van het nierstuk der belangrijke stoffe die zal worden opgedischt. — Die inleiding bevat de belangwekkende verdeling in kapitels en paragrafen; voorts eene kennigave of men moet lagchen of zuur zien, en die voorrede eindigt dan met het *innemend* compliment, dat men voor zijne taak niet berekend is, en dat de *toegefelijkheid* der toehoorders het

ontbrekende zal dienen aan te vullen. — Het is, in korte woorden, een goeden dag bij het binnenkomen; men neemt den hoed af, steekt den neus vooruit, buigt als een knipnes en maakt een karpriool die men eene *beleefde buiging* noemt.

Die welgezind is, volgt het goede voorbeeld. — De vorm doet dikwerf meer af dan de inhoud. Dierhalve beschouw ook *ik* het voren gezegde als inleiding.

Ik roep hem aan, tempo doeloe doeloe, goeten tijd van krul- en staartpruiken, van korte broeken, punthoeden, hoepelrokken en va-kittelsteenen brillen. Hij lacht ons nog zoo liefelijk tegen, onder de verbastering van der vaderen zeden, gewoonten, eenvoudigheid en grondbeginselen! — De staart- en krulpruiken hebben plaats gemaakt voor polka hoofden! — De eerwaardige driepunt, helaas! is vervangen door onophoudelijk afwisselende hoofddeksels, van allerlei vormen en gedaante, namen en kleuren. — Zoo alle die kapitoliums nog hunne vertegenwoordigers hadden, voorzeker zouden zij een onafzienbare rij kunnen vormen van edele potdeksels, van menige holle, bolle of stikvol gevulde hersenpan, waaruit eene magt van wijsheid is in de wereld gekomen, nog meer als uit het brein van Jupiter.

Betreuren wij hier de boven alle menschelijk verstand verhevene hoofddeksels van den goeden ouden tijd, — niet minder beweenen wij die rondlopende gekleede rokken met daalder groote knopen, die vervangen zijn door donkerkleurige vormlooze meelzakken met lange lobben, waardoor de liefhebbende armen steeken. — Waar zijn de korte broeken? zelf degenen die het laatste overschot eens ster-

zende en over het leven na dit leven sprekende, op het oogenblik dat hem de giftbeker werd aangeboden, verdiepte zich niet in geleerdheid en spitsvondigheden. Hij, even als Jezus, sprak meer tot het hart dan tot de ziel en daarom staat er geschreven: het koninkrijk der hemelen is voor de eenvoudigen van geest.

En wanneer dat koninkrijk uw erfdeel is, wanneer die schitterende toekomst u is beloofd, zoude dan de deugd en de ware wijsheid niet op deze aarde ons geluk kunnen verzekeren. Beproeven wij deugdzaam te zijn en ons lot zal terstond den geheimzinnigen invloed van dat pogen ondervinden. Om ons aardisch

geluk te bevorderen is het zekerste middel waarlijk eerlijk en deugdzaam te zijn. Is eens onze naam in dat opzigt gevestigd, ieder zal zich beijveren onze diensten te zoeken, en wanneer een beter bestaan, een ruimer inkomen ons zal zijn te beurt gevallen, dan kunnen wij streven naar vermeerdering van kunde, dan kunnen wij ons die luxe der ziel, die men geleerdheid noemt, veroorloven.

En daarom, Inlandsche kinderen! wij moeten meer haast hebben een braaf mensch dan een geleerd mensch te worden.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN, van 12—15 Januarij 1853, N°. 4—5. Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, de kontroleur der eerste klasse bij het binnenslandsch bestuur ter *Westkust van Sumatra*, *J. J. Meder*, van de verdere vervulling dier betrekking; zijnde hij voorts gesteld ter beschikking van den directeur der kulturen.

ONTSLAGEN:

Uit zijne betrekking, de opziener der tweede klasse bij den waterstaat en 's lands gebouwen in de zuid- en oosterafdeeling van *Borneo* *G. W. Osseweijer*.

BENOEMD:

Tot tweeden kommiss bij de algemeene rekenkamer, jkhr. *W. H. G. A. L. du Peijrou van Breugel*, vroeger tweede kommiss bij die kamer, thans tweede kommiss ter algemeene sekretarie, toegevoegd aan den raad van *Nederlandsch Indie*.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie *C. W. Ruempol* en de eerste luitenant der infanterie *A. van Holij*.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

BEVORDERD:

Tot officieren van gezondheid der tweede klasse, de officieren van gezondheid der derde klasse *B. E. J. H. Becking* en *C. J. Sneljtes*.

Tot apotheker der tweede klasse, de apotheker der derde klasse *A. Bierwirth*.

Marine-Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de kapitein-ter-zee *J. N. Olijve*, van het sedentaire zeewezen, haven- en ekwipagemeester te *Batavia* en superintendent van het maritiem établissement op *Onrust*.

VOORLOOPIG OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van haven- en ekwipagemeester te *Batavia*, aan den onderhaven- en ekwipagemeester, den luitenant-ter-zee der eerste klasse *J. Groll*.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van 9 Januarij 1853 no. I, is aan *Jean Pierre Noel Berne*, te *Batavia*, verleend een oktrooi voor den tijd van vijftien jaren, op de invoering van eene buiten *Nederlandsch-Indie* in werking zijnde uitvinding, bestaande in eene mechanische broodbakkerij.

MAGTIGING VERLEEND,

Tot uitreiking aan *W. H. Cruger*, eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen apotheker der derde klasse, van eene akte van toelating als apotheker.

BENOEMD:

Tot stads-apotheker te *Samarang*, *W. H. Cruger*, eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen apotheker der derde klasse.

velings naar de laatste rustplaats overbrengen, — de sterke mannen, — dragen zelfs dit eerwaardig kleedingstuk niet meer; — maar menig een met spille beenen zoude niet gaarne dien korte-broeken-tijd terugwenschen; en wanneer wij nog waren in de periode der hoepelrokken, of wind-mouwen, dan zouden er hier te lande voorzeker geene genoegzaam ruime lokalen gevonden worden, om die onge vulde ruimten te kunnen bevatten, en dan was stellig de nieuwe komedie voor het Soerabayasche publiek nog te klein.

Daar was eens een tijdperk van oorlog en omwenteling, toen de Hollandsche vlag in Azië alleen bleef wapperen in een afgelegen hoek waarheen in zeven jaren geen vaderlandsch vaartuig den steven wendde. — Een eerwaardig man vertegenwoordigde aldaar den goeden ouden compaguiestijd, gekleed in een azuurblauwen rok met zilver geborduurd, een scharlakenrood ondervest, en een kanarievogel geelen korten broek, en duchtig gevulde witte zijden kousen. Het opperhoofd was bedekt met de Neptuniaansche driepunt, gewapend met een schrikwekkend horizontaal hangend rappier, en hij was geschoeid met suffisante gespeschoenen van eigen maaksel, — want toen ter tijd waren er in Japan geene schoenmakers ter beschikking. — Toen deze goede man te *Batavia* wederkeerde, en de Fransche moderne kleeding zag, schudde hij medelijdend het hoofd, trok de schouders op, en moest verklaren nu eerst te kunnen begrijpen, de oorzaak van zoo veel ramp en leed, en van zoo vele op elkander gevolgde oorlogszuchtige gebeurtenissen; want met de oude goede kleederdragt alleen en met de eerzame Comp. stijl, konde het menschedom bevrijd blijven van alle de nieuwigheden, die niet dan kwaad en euvel hadden te weeg gebracht.

Tot ontvanger van het regt van successie en overgang van boedels van Christenen te *Soerabaja*, *J. J. Modderman*, assistent-resident voor de komptabiliteit aldaar.

Tot opziener der eerste klasse bij de indige-kultuur, *J. C. Mannot*, thans opziener der tweede klasse.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement zijn overgeplaatst:
BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 1ste bataljon, de 2de luitenant *C. Boekstal*, van het 7de bataljon.

Bij het 2de bataljon, de 1ste luitenant *J. J. H. Eschweiler*, van het garnizoens-bataljon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 3de bataljon, de 1ste luitenant *B. Barneveld*, van het garnizoens-bataljon in de 3de militaire afdeeling.

Bij het 4de bataljon, de kapitein *A. Abeleven*, van het 11de bataljon, en de 1ste luitenant *K. G. Fritzen*, van het 13de bataljon.

Bij het 9de bataljon, de kapitein *J. Ratelband*, van het 4de bataljon, en de 1ste luitenant *A. F. de Vassij*, van het garnizoens-bataljon te *Palembang*.

Bij het 10de bataljon te *Padang Pandjang*, de 1ste luitenant *F. C. L. W. Boudier*, van het 14de bataljon.

Bij het 11de bataljon, de kapitein *W. H. Asmus*, van het 13de bataljon, en de 2de luitenant *J. P. A. Donleben*, van het garnizoens-bataljon te *Palembang*.

Bij het 12de bataljon, de kapitein *F. T. Engelenburg*, van het garnizoens-bataljon in de 2de militaire afdeeling, en de 1ste luitenant *W. A. Doerleben*, van het garnizoens-bataljon op *Celebes*.

Bij het 13de bataljon, in de *Wester-afdeeling van Borneo*, de kapitein *W. E. Kroesen*, van het 14de bataljon.

Bij het 14de bataljon, de inlandsche 2de luitenant *Sodiwongso*, van het garnizoens-bataljon te *Palembang*.

Bij het garnizoens-bataljon in de 2de militaire afdeeling, de kapitein *G. L. C. van Oldenburgh*, van het 12de bataljon.

Bij het garnizoens-bataljon te *Palembang*, de 1ste luitenant *D. Jura*, van het 14de bataljon, en *W. J. A. Visser*, van het 7de bataljon; en de 2de luitenant *J. H. C. W. M. J. Gerlach* en *J. J. van Roij*, van het 11de bataljon.

Bij het garnizoens-bataljon op *Celebes*, de 1ste luitenant *A. A. G. Frappier*, van het 12de bataljon.

BIJ DE ARTILLERIE.

Bij het personeel, de 1ste luitenant *J. F. C. Harst*, van het materieel.

Bij het materieel, de 2de luitenant *E. K. Brands*, van het personeel.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als adjunct-intendant, de betaalmeeester der 2de klasse *J. F. G. Kortebos*.

GEPLAATST:

Bij het 1ste bataljon, infanterie de 2de luitenant *H. Brinkgeve*;
Bij het 3de bataljon infanterie, de 2de luitenant *H. F. Meijer*; beiden onlangs uit *Nederland* aangekomen.

Zoo ook bestond er een goeden ouden tijd van Jan Kompani toen men met die driepunt wist schatten te vergaderen, Europeesche vijanden konde verdrijven en Inlandsche vorsten belezen. — Toen was er in het wijd beroemd *Batavia* geen enkel sterveling, die bekwaam was om algemeenen boekhouder te worden, — geenzints een individu die een boek onder den arm wist te houden als boek-houder, maar een fenix die de administratie konde voeren der schatten, wier gewin thans grootendeels tot de hersenschimmigheid behoort. De eerzame, achtbare, manhafte, wijze, erentfeste voorzienige vaderen van *Batavia* namen in den nood hunnen toevlucht tot het, — eerlang afteschaffen krijgshaftig kalfsveld, en deden doorden gezworen Algemeenen Compagnies uitroeper rondtrommelen of er ook iemand dier toenmalige wijsgeeren te zien was, die zich voor die veelvermoghende eigenschappen bekwaam gevoelde? En ziet — een eenvoudig man, — *Antonij van Diemen*, voetknegt in dienst der Edele Compagnie, gevoelde die roeping! — en ziet, de man werd later Gouverneur-Generaal, en overleed, nu zoowat tweehonderd jaren geleden want hij was evenmin onsterfelijk als wij. Dat was een goeden, tijd, toen was er vooruitzicht.

(Vervolg hierna.)

Voor het land.
De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Zondag den 23sten dezer, des namiddags ten vier ure, op het postkantoor alhier een tweede pakket voor de landmail brieven naar Europa zal worden gesloten, ten einde te worden verzonden met het stoomschip *Ambon*, gezagvoerder BERGER.
SOERABAYA, De wd. resident voornoemd,
21 Januarij 1853. G. C. SCHONCK.

Voor het land.
Op Zaterdag, 5 Februarij 1853, zal voor 's Lands Algemeene Pakhuizen vendutie worden gehouden van 2000 picols KOFFIJ, en 41 groote krاندjangs SUIKER.
SOERABAYA, De Algemeene Pakhuismeester,
15 Januarij 1853. VAN MEERTEN.

Voor het land.
De Resident van Kediri, als daartoe gemagtigd, brengt door deze ter kennis van het algemeen dat op Woensdag, 16 Februarij e. k. des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen kantore, overeenkomstig het Reglement op het beheer en het toezigt van den Waterstaat en 's Lands gebouwen (Staatsblad 1829, No. 21), onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, publiek zal worden uitbesteed de uitvoering der na te melden werken; als:

- I. Bouw eener gevangenis te Trengalek. (Ngrowo.)
- II. Zware reparaties en vernieuwingen aan het Residentie-huis, de vlaggestok, de Regents-woning, de kazerne en stalling van het detachement djaijangsecars te Kediri, alsmede aan het hoofdgebouw der Controleurswoning te Berbek, en
- III. Het gewoon onderhoud aan eenige gebouwen en waterstaatswerken in de Residentie.

Gegadigden worden uitgenoodigd om huune inschrijvingsbil-
letten, behoorlijk geteekend en verzegeld, vóór of op den
dag der uitbesteding in te dienen en bij die uitbesteding
tegenwoordig te wezen of zich te doen vertegenwoordigen.
Nadere inlichtingen en aanwijzingen zijn alle werkdagen
ter Residentie-kantore te verkrijgen.

KEDIRIE, De Resident voornoemd,
15 Januarij 1853. H. M. LE ROUX.

Voor het land.
Debiteuren aan het Vendu-kantoor te Soerabaja, over de maand September 1852, welke nog achterlijk zijn in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herin-
nerd, dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo
dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen
geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, De Superintendent van het Vendudepartement,
14 Januarij 1853. J. J. MODDERMAN.

DERDE OPROEPING.

Voor het land.
Door de politie-beambten zijn in het district Lengkong, afdeeling Kertosono (Kedirie) achterhaald en voorloopig
geborgten 124 stuks djatie planken, elk lang 7 voeten,
breed 1 1/2 voet en dik 3 duimen, rijnlandsche maat.

Degenen die vermeenen op den eigendom dier houtwer-
ken aanspraak te mogen maken, vervoegen zich met de
noodige bewijzen ter residentie-kantore te Kediri.

Deze aankondiging geschiedt ingevolge Artikel 555 van
het Wetboek van Koophandel.

KEDIRIE, De Resident,
8 Januarij 1853. H. M. LE ROUX.

SOERABAYA.

Was het de verledene week onze aangename taak, eene
gelukkige mededeeling te kunnen doen, waarmede zich ieder
burger vereenigde, het is thans onze treurige pligt te
wijzen op het verlies van een onzer waardige medebur-
gers, den heer Mr. C. J. van Vleuten, welke op den 17den
dezer, des avonds, zijn aardsche loopbaan voleindde en het
eeuwige leven is ingetreden.

Zijne kracht, om eene onwrikbare steun te worden voor
zijne familie, ontleende hij aan zijne pogingen om een der
sieraden der balie te zijn. Hij paarde kundigheden aan
opregtheid, was een waar vriend voor velen en een ijve-
rig bevorderaar hunner belangen, en wij hebben slechts
de herinnering aan de laatste eerbewijzen weder op te roe-
fen om de welsprekendste deelneming in dit treurig verschei-
den aan te toonen.

Zacht ruste zijne asschel
— Van Banda ontvangen wij met de stoomboot *Amboina*,
welke op den 17den dezer uit de Moluccos alhier aangeko-
men is de tijding dat zich op den 26sten November des och-

tends 8 uur, eene aard- en zeebeving deed gevoelen, zóó
geweldig dat de oudste ingezetenen zich niet herinneren ooit
iets zoodanig beleefd te hebben.

Drie malen in slechts weinige seconden stuwde de zee
hare golven op tot eene hoogte van 21 voet.

Deze beweging herhaalde zich nog vier malen doch met
minder geweld. De prauwen werden op strand geworpen,
waardoor verscheidene menschenlevens, naar men verneemt,
zeventig in getal, te betreuren zijn. Alle huizen zijn in
puin veranderd, met uitzondering der woningen van den
Kommandant en den Resident.

De schade is nog niet kunnen berekend worden, om-
dat zich bij het verzenden der tijding nog eenige schok-
ken van aardbeving hebben doen gevoelen. Menigeen is
evenwel in kommervolle omstandigheden gekomen; me-
nigeen die bezitter was van huizen of zich met het aan-
kweeken van tuinen bezig hield en door de inkomsten
daarvan zich tegen gebrek verzekerd waande, gaat thans
de toekomst geheel ter nedergeslagen tegemoet.

Bijna alle ingezetenen wonen in vlugtig opgeslagen bam-
boezen woningen, langs het strand.

De Gouvernements brik *de Haai* vertrok den 21sten
December van Banda om deze bedroevende tijding naar
Amboina over te brengen.

De Rijst was tijdens het vertrek van dit oorlogs vaar-
tuig op Banda f12— de picol.

Het jaar 1852 was rijk aan aardbevingen. De uitge-
strektheid der door aardbevingen bewogen grond op Java al-
leen, bedroeg 67,000 vierkante palen, waarvan 36,400,
die tusschen E. K. en Volle maan,—25,500 die tusschen
Nieuwe maan en E. K. de aardbevingen ondergingen. Die
van 20 op 21 December jl. strekte zich uit, over 33,000
vierkante palen lands op Java.

— Onder het lossen der gewone salutschoten werd de 58ste
verjaardag der Koningin-weduwe, alhier op den 28 de-
zer herdacht.

— Op dienzelfden dag is in de dalem van den regent
het bestuur dezer residentie door den wd. Raad van Indië
den heer P. DE PEREZ overgedragen aan den WelEdG.
heer G. C. SCHONCK, benoemd wd. Resident.

— Van den 10den tot en met den 15den Jan. hebben er
drie schepen gebruik gemaakt van 's Lands drijvend droo-
ge Dok, als: part. schroefstoomer *Macasser*, de Eng. bark
Anne Maclean en de Ned. bark *Salatiga*, hebbende dit
laatste vaartuig slechts één dag daarin vertoeft.

Op Dingsdag, den 18den dezer, is Z. M. schoenerbrik
Banda, in het dok gezet en zal hetzelfde heden verlaten.

ERRATA. In het verslag over het drijvend drooge Dok,
dat wij in ons vorig nommer gaven, is eene drukfout in-
geslopen. Onder de schepen die in 1850 in het Dok zijn
opgenomen, wordt genoemd: Z. M. bark *Sigara*; lees:
Zweedsche bark *Figaro*.

— Op de veiling van heden voor het commissie huis van
de Heeren KEASBERRY & DEAN heeft het Engelsche af-
gekeurd schip *Satisfaction* met inventaris, de som opge-
bragt van p. m. f7300.

— Het volgend overzicht der totale productie van Java, over
1850 en 1851, is bij de redactie ingekomen.

Over de jaren	1850.	1851.
Koffijboonen, pikols,	1,094,163.	1,148,937.
Suiker, Id.	1,529,394.	1,357,335.
Tabak, Id.	13,470.	15,795.
Indigo, Amst. pond.	809,760.	874,743.
Kaneel, Id.	272,358.	202,007.
Kochenille, Id.	173,679.	147,821.
Thee, Id.	825,021.	938,000.
Peper, Id.	506,060.	937,750.

VOORNAAMSTE ARTIKELEN IN HET ENTREPOT TE SOERABAYA OP ULTIMO DECEMBER 1852.

Manufacturen.	1611 collis.
Wollen goederen.	23 "
Zeildoecken.	21 "
Garen.	25 "
Gambier.	370 krاندjangs.
Genever.	510 kelders.
Cherrijbrandij.	60 kistjes.
Wijnen en sterke dranken.	298 kn. en ks.
Spijkers.	1 vaatjes.
Bladkoper.	4 kisten.
Staal.	70 vaatjes.
Kruid.	45 "
Loodwit.	40 "
Geweren en andere wapenen.	14 collis.
Boslemmer messen.	17 vaten.
Kurken.	5 zakken.
Eau de cologne.	52 collis.
Rotting.	1286 bundels.
IJzerwerk.	5 vaatjes.

In het *Soerabayasche Nieuws- en Advertentieblad* lezen wij dat er op Woensdag den 26sten dezer eene Algemeene vergadering van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier zal plaats hebben. Wij achten het niet overbodig de aandacht der leden op eenige punten te vestigen, welke voor den bloei en eene krachtdadige werking dezer vereeniging van het uiterste gewigt zijn; en vermeenden daartoe geen beteren weg dan dien der openbaarheid te kunnen inslaan.

Voorzeker is het eene eerste pligt onzen dank te betuigen aan een bestuur, dat door warmen ijver en volhardende pogingen heeft getoond, hoezeer het de algemeene belangen wil behartigen. Ja, zouden wij te veel zeggen met aan te voeren, dat wij, met ter zijde stelling der geldelijke bijdragen, van alles wat er verrigt is, het grootste gedeelte aan de zorg en moeite van het bestuur verplicht zijn! En dit wenschten wij van de zijde der leden anders te zijn. Ten ware wij ons grootelijks vergissen, het komt ons voor dat het in het algemeen bij de leden aan die belangstelling, aan die geestdrift ontbreekt, welke men voor eene zoo goede en heilrijke zaak zou mogen verwachten. Wij gelooven niet dat er buiten de Algemeene vergaderingen in het dagelijksche leven veel over de Maatschappij gesproken wordt; doch aan den anderen kant gelooven wij evenmin dat die mindere belangstelling, die mindere geestdrift, zou moeten gezocht worden in gebrek aan liefde voor de goede zaak. Neen! wij zijn van het tegenovergestelde te vast overtuigd. Bij de leden bestaat individueel wel liefde, wel belangstelling voor het goede; maar *zamenwerking*, *vereeniging* van krachten schijnt er niet aanwezig te zijn. En dat toch ligt in het woord *Maatschappij* zelve opgesloten. De abstracte liefde bestaat wel, doch de practische stimulen ontbreken.

Hoe dat gebrek te verhelpen? — Het antwoord is eenvoudig en kort: door als beginsel datgene aan te nemen, wat bij die groote vereeniging van krachten, die wij *burgermaatschappij*, *natie* noemen, aangenomen wordt. En dat beginsel vinden wij duidelijk aangegeven in het jaarlijksche verslag der *Afdeeling Batavia van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*. Daarin toch lezen wij op bladz. 10:

„ Men neme in acht, dat volgens de instelling onzer afdeeling, de werkzaamheid aan de leden, en aan het bestuur slechts de leiding der zaken, of liever de handhaving der wetten is opgedragen. Alle benoemingen, besluiten enz., zijn de taak der Algemeene vergadering; *op haar rust de verantwoording voor den bloei en de kracht dezer afdeeling*.” Men heeft dat verslag slecht met oplettendheid en in verband tot de huishoudelijke wetten dier afdeeling na te lezen, om te kunnen ontwaren, op welk eene wijze dat beginsel werkt, hoe daardoor den ijver der leden wordt aangevuurd, en de maatschappij alzoo krachtdadig naar buiten kan werken. Hiertoe zijn de gewone Algemeene vergaderingen, zooals zij hier worden gehouden, ten eenenmale onvoldoende. Nogmaals, hoezeer wij ook het bestuur onzen dank betuigen voor den ijver, die het in deze zaak getoond heeft, toch willen wij niet dat de bloei dezer afdeeling van dien ijver afhangt. Het bestuur treedt op gezette tijden af; men kiest een nieuw, dat misschien niet zooveel belang in de maatschappij stelt, of niet ingenomen is met reeds bestaande instellingen. Zoo zouden dan, zooals deze afdeeling nu is ingerigt, die instellingen natuurlijk kwijnen of te niet gaan.

Het is dus van het grootste gewigt, dat wij, voor en aler iets verders te verrigten, de instelling dezer Afdeeling verbeteren. Daartoe willen wij de leden opmerkzaam maken op de volgende voorstellen, welke in de aanstaande Algemeene vergadering gevoegelijk kunnen behandeld worden.

I. Er zal eene commissie uit de leden worden benoemd tot het zamenstellen van een ontwerp van huishoudelijke wetten; dat ontwerp zal gedrukt, aan de leden uitgereikt en op de eerstkomende Algemeene vergadering artikels-gewijze in overweging genomen worden, waarna de aldus aangenomen wet gedrukt en de leden zal ter handgesteld worden.

II. Er worde eene vaste commissie benoemd, die onderzoekt, waar en hoe deze afdeeling het meeste nuttig kan zijn.

III. Voor alle reeds bestaande instellingen zullen gecommiteerden worden benoemd.

Wij vermeenen, dat deze drie voorstellen *voorloopig* voldoende zullen zijn, om in de aanstaande Algemeene vergadering in overweging te worden genomen. Wel wenschten wij meer in bijzonderheden te kunnen treden omtrent het beginsel, omtrent den geest, welke in het

jaarlijksche verslag der Afdeeling Batavia zoo duidelijk doorstraalt. Doch daartoe zou dit bestek te beperkt, en de tijd te kort zijn. Bovendien is gemeld verslag in handen van al de leden. Wij hopen dus dat zij zich zullen voorbereiden; en wachten verder de discussiën omtrent onze Jenkheelden met vertrouwen af. Liever willen wij nog een oogenblik stil staan bij eene tegenwerping, die welligt in het gemoed van sommigen onwillekeurig zal oprijzen.

Men zal mij te gemoed voeren: gij wilt ons dus lastig vallen met wetten, met het benoemen van commissiën, om alzoo het eigenlijke doel der maatschappij uit het oog te verliezen, en op te offeren aan formaliteiten. Het antwoord op deze tegenwerping kan niet moeilijk zijn, het doel, de last der maatschappij is niet alleen bevordering van het nuttige en goede; naar hoofdzakelijk en boven al: *vereeniging* tot bevordering van het nuttige en goede. Vereeniging, maatschappij is de kracht, Het goede heeft men altijd, door alle eeuwen heen willen tot stand brengen. Maar vereeniging, zamenwerking, ontbrak. Om hierin te voorzien, hebben wij ons tot een ligehaan, tot eene maatschappij vereenigd, ten einde alzoo gezamenlijk te bereiken, wat wij afzonderlijk nooit zouden kunnen tot stand brengen. Doch om die vereeniging in stand te houden is het eene hoofzaak, dat zij goed georganiseerd, en door stevige banden bij elkander gehouden worde. Daartoe, hopen wij, zullen onze voorstellen eenigermate strekken. Wat overigens de vruchten van onzen arbeid aangaat, willen wij u wijzen op bladz. 20-21 van het meer gemelde jaarlijksch verslag der Afdeeling Batavia; daar toch lezen wij:

„ Men heeft welligt daarbuiten en mogelijk in onzen eigen boezem gewenscht, het nuttige en goede met meer voortvarenheid door onze Afdeeling tot stand te zien gebracht. Doch wij durven ieder, die eenen wijsgeerigen blik op den eigenaardigen toestand dezer zamenleving slaat, vragen of zoodanige wensch niet het kenmerk van voorbarigheid en onbillijkheid met zich voert. Het kan hier de plaats niet wezen daarover uit te weiden. Wij stellen eenvoudig de vraag, hoeveel eeuwen duurde het, dat het Westen tot zijne tegenwoordige denkbeelden van beschaving, wetenschap, vooruitgang en christendom opgroeide, dat het beginsel van algemeene vereeniging tot hoogere doeleinden zich daar vestigde? Kan men verwachten, dat dit beginsel zich in al zijne volmaaktheid en kracht eensklaps zal openbaren en met de meest mogelijke vrucht werken in eene maatschappij van het Oosten, uit verschillende bestanddeelen zamengesteld, zoo ongelijkvormig, zoo vreemd in de geschiedenis der menschheid? „

Ten slotte moeten wij nog opmerken dat het ons niet bekend is, in hoe verre het bestuur van voornemens was, bovengemelde voorstellen in de aanstaande Algemeene vergadering te behandelen. Is zulks het geval, dan hadden wij wel gewenscht, dat een en ander in de advertentie ware bekend gesteld; ten einde de leden er vóór de vergadering over hadden kunnen nadenken.

P. MUNNICH.

ADVERTENTIE.

VENTUTIE.

Op *Woensdag den 2den* en *Donderdag den 3den Februarij*, ten huize van den WelEd. Gestr. Heer Mr. *Bake*, van deszelfs welingerigten Inboedel, bestaande in Europeische en hier gemaakte wagens, goede paarden, keurige zilverwerken, glas, porcelein, Europeische en inlandsche meubels. enz. enz.

Deze vendutie wordt gedirigeerd door den ondergetekende, die zich met commissiën belast.

(32)

GUSTAV BEHREND.

VERKOOPING.

Op *Maandag den 24sten Januarij* 1853, ten huize van den heer H. C. VAN DER POL, in de *Kalie Sossok* No. 3, van MEUBELAIRE GOEDEREN.

(25)

IN DE ALLEMANS GADING.

Schotsche, Geruite en Gemoireerde Zijde, alsmede gekleurd Satijn voor dameskleeden, Neiges, zwarte en gekleurde zijden mitaines, alsmede voor kinderen; zwarte zijden gezoomde Heeren Dassen, Foulards.

(33)

DEELEMEN.

Een jong mensch, bekend met de Javaansche taal, zag zich gaarne als opzieder geplaatst op eene suikerfabriek. Adres, lett. A, bij den uitgever dezes.

(31)

Voor de fabriek *De Maas* te Bezoekie wordt gevraagd een *Machinist* tot het omlaag brengen en weder opstellen van tien Defecatie-pannen, zoomede tot het verrigten van eenige andere kleine werkzaamheden. Deskundigen daartoe genegen, worden verzocht zich te adresseren bij de ondergeteekenden, dan wel in persoon te Bezoekie.

Het werk wordt geschat twee tot drie maanden tijds te zullen duren.

(24) FRASER EATON & Co.

Bij den Boekverkooper E. FUHRI is à contant verkrijgbaar een zeer gering getal Ex. van het beroemde werk: **ROLL, UREN AAN DE GODSDIENST GEWLD.**
5 dln. ingebonden.— f 40.— rec. (28)

IN DE ALLEMANS GADING.
PROPATRIA en VELIN PAPIER en STALEN PENNEN.
(26) DEELEMAN.

PROPATRIA PAPIER.
Tegen f 6—, f 7—, f 8—, f 9—, f 10—, f 11—, en f 12— rec. De laatste soort afgesneden. Verkrijgbaar bij E. FUHRI.
(27)

VENDU-DEPARTEMENT

VERKOOPING.

Maandag, den 24sten Januarij 1853.

Voor de woning van den Heer H. C. VAN DER POL, in de *Kalis Sosok* No. 3. van menbelaire goederen.

Dingsdag, den 25sten Januarij

Voor de toko van den Heer G. BEHREND, in de stad, van diverse Toko en Commissie goederen.

Woensdag, den 26sten Januarij

Voor de woning van den Heer J. J. DIKSHET, in de *Kalis Sosok* No. 2, van Meubilaire en andere Goederen.

Donderdag, den 27sten Januarij

Voor de woning van den Heer B. H. SCHREUDER, in de kampong *Krambangan*, van Meubilaire Goederen, Dranken en Provisiën.

Vrijdag, den 28sten Januarij

Voor de toko van den Heer J. F. KARTHAUS, in de stad van diverse Tokogoederen.

Zaterdag, den 29sten Januarij

In de kampong *Kemajoran*, voor rekening van het Gouvernement, voor afbraak het steenen Huis en de Bijgebouwen met pannen gedekt thans bewoond, door den architect der genie 1ste klasse A. VAN LAKERVELD.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

BEVALLEN.

G. A. Suermondt, Geselschap. D. Batavia 6 Jan.—
Echtgenoot van H. E. de Vogel. D. Samarang 3 Jan.—
C. L. Behr, Hoff. D. Salatiga 3 Jan.— Echtgenoot van
A. R. Soesman, D. Samarang 10 Jan.— A. Kroesen,
Johannes. D. Samarang 12 Jan.— B. A. Binnendijk,
Bölke. Z. Buitenzorg 30 Dec.— A. M. L. Brocx, Briët.
D. Tagal 6 Jan.— C. D. Stolk, von Ocksée. D. Palembang 18 Dec.— J. H. M. Kessler, Op de Laeij. Dood kind. Batavia 15 Jan.— J. A. F. W. Coolen, Ras. Z. Bedanton 7 Jan.—

GEHUWDE.

C. Descelles, Wed. van W. Mangold, met L. A. Caron. Salatiga 21 Dec.— J. Wolff met E. P. Philips. Banjoemaas 31 Dec.—

STERFGEVALLEN.

S. A. en S. A. E. Gonsalves, oud 16 d. en 21 d. Cheribon 3 Jan.— J. van den Heuvel, oud 62 j. Soerabaya 5 Jan.—

BURGERLIJKE STAND TE SOERABAYA.

Geboren: 14 Jan. 1853. 1 meisje.

BURGERLIJKE STAND TE PASOEROEWAN.

Ondertroovd: 20 Dec. J. M. van Merkesteyn met F. W. L. von Winckelmann.

AANGEKOMEN VREEMDELINGEN.

HOTEL MONTOLT.

14 Jan. van Geuricke, van Batavia; mejufv. van Delden.—
15 Jan. van Lawick van Pabst en Raaijmakers, van Bangkalang; Kieaij tommengoong mangoon Derdjo en gevolg,

van Grissee.— 16 Jan. Edijk, van Batavia.— 17 Jan. Pangeran Sosro adie Ningrat, Pangeran Sorio adie Ningrat, Pangeran Tjokro Negoro, Pangeran Prawiro adie Negoro, Pangeran Prawiro adie Ningrat, Pangeran Sorio Winotto en Radin Pandjie Bronto Kesoemo, Pandjie, van Macassar.— 20 Jan. Zijlstra, Kleintouwer, Raders en F. Groote, allen van Batavia; J. de Mol van Otterloo, Toeban.

MARINE HOTEL.

14 Jan. Cartoll, van Batavia; Barneveld, P. Weijermans, C. H. Weijermans, allen van Samarang; de Haan, van de reede.— 15 Jan. Van Es, Elders en de Jong, allen van de reede.— 17 Jan. Booth, van Proboling; Barddach, van Samarang; van Bose, Rijkschroeff en Worthington, allen van Ambon.— 19 Jan. de Neufville. van Watoetoelies; Klein en van der Wulp, van Batavia.

SCHEEPSBERIGTEN.

SOERABAYA.

AANGEKOMEN.

14 Jan. het Ned. stoomschip *Banda*, gezagv. F. A. B. Hugenholtz, van Batavia, passagiers, de heer Cartel, 1° Luit. Roelman en Z. M. troepen.

16 Jan. het Ned. stoomschip *Ambon*, gezagv. K. W. E. Bergner, van Macassar, passagiers, mejufv. van Delden, kap. Bosse, de heeren van Geurken, L. Engelberg, kap. Worthington J. Rijkschroef, Pandell, R. W. Bezior, Z. M. troepen en bannelingen, 2 stuurlieden 4 matrozen en 5 Arabieren; de Ned. bark *Al Alwie*, gezagv. Sech Oemar bin Achmat Bafadal, van Samarang, met Z. M. troepen.

17 Jan. Z. M. stoomschip *Borneo*, komm. luit. 1° kl. W. J. C. van Kattendijke, van Batavia; de Ned. bark *Fathool Wahap*, gezagv. Said Alie bin Abd. Sapie, van Banjermassing, met Z. M. troepen; het Ned. schip *Amana Tulbaris*, gezagv. Sech Abd. bin Salim Gane, van Batavia.

18 Jan. de Ned. schoener *Anna Johanna*, gezagv. C. Wenke, van Samarang, passagiers de heer J. Bradock en 9 Eng. matrozen; de Ned. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Passaroeng; Z. M. advies-brik *Fijlades*, komm. luit. 1° kl. F. Engelbert van Bevervoorde, van Batavia; het Ned. schip *Admiraal Zoutman*, gezagv. H. Edijk, van Batavia; de Ned. bark *Atiat Ulmaulah*, gezagv. Sech Sehan bin Said Badeseir, van Samarang.

19 Jan. de Ned. bark *Hoksing*, gezagv. Kwik Keetey, van Grissee; het Ned. schip *Goede Verwachting*, gezagv. F. H. Zeijlstra, van Batavia; de Ned. bark *Zorgvliet*, gezagv. F. H. Groote, van Batavia.

20 Jan. de Ned. bark *Cornelis Wernard Eduard*, gezagv. J. M. Kleinhouwer, van Batavia, passagiers de heer Bosstraten en familie; het Ned. schip *Joedoel Wadoet*, gezagv. Said Sech bin Hoesin Segaf, van Grissee.

VERTROKKEN.

14 Jan. de Ned. bark *Cornelia*, gezagv. P. B. Rolufs, naar Nederland.

15 Jan. de Ned. bark *Eendragt*, gezagv. M. van Velthoven, over Passaroeng naar Nederland; de Ned. bark *Margaretha Johanna*, gezagv. M. Schou, naar Amsterdam, passagiers de heeren E. Haberbeer, controleur der 3 kl. bij de landelijke Inkomsten en Kultures, J. H. L. Kulenkamp Lemmers en 4 gepasporteerde militairen; het Ned. stoomschip *Macassar*, gezagv. H. J. E. E. Chevalier naar Macassar, passagiers de heer L. Kollman, apotheker en Z. M. Troepen; de Ned. schoener *Goan Leong*, gezagv. Tan Siengkong, naar Soetja (Madura); de Eng. schoener *Syed Khan*, gezagv. D. Thornton, naar Singapore; de Ned. schoener *Gleaner*, gezagv. J. F. Thierbach, naar Sanbas en Pontianak.

16 Jan. het Ned. stoomschip *Banda*, gezagv. F. A. B. Hugenholts, over Samarang naar Batavia, passagiers de heeren J. J. Sick, W. Worthington, R. Hendriks, F. J. P. Meijn, C. A. W. J. Kocken drie schepelingen afk. van het Eng. schip *Satisfaction* en Bannelingen.

17 Jan. Z. M. schoener *Egmond*, komm. luit. 1° kl. J. H. Beelaerts, koersstellende om de west.

19 Jan. de Ned. bark *Adenan*, gezagv. Hadjie Mat Gasin, over Grissee naar Banjermassing.

20 Jan. Z. M. stoomschip *Merapie*, komm. kapt. luit. J. H. van Maldeghen, koersstellende om de Oost; de Ned. schoener *Hoseing*, gezagv. Pa Besik, over Banjoewangie naar Balie Bolieng.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE

Z. M. wachtkorvet *Nehalania*; Z. M. stoomschepen *Phoenix* en *Celebes*; Z. M. schoener *Banda*; 's Gouv. schoener *Haai*; de Ned. schepen *Wadie Atool Rachman*, *Sara Lijdia* en *Fathool Moebarak*, Vier Gezusters, stoomschip *Java*; de Ned. barken *Fatal Maan*, *Jan Daniel*, *Japara*, *Salma*, *Camba Toorida*, *Fatal Hair*, *Sbat Elvrat*, *Anne Maclean*, *Salatiga*, *Machmodie*, *Assad Dullah*, en *Nieuw Lekerland*; de Ned. barken *Abdul Hassin*, *Beatrix*, *Bacht Mastora*, en de *Amstel*; de Ned. brikken *Fathool Hermanas*, *Satisfaction*, *Sidonic* en *Amerika*; de Ned. schoener *Soeikit* thans hern. de *Walvisch*. *Fatal Rachman*, thans hern. *Salaparung*, *Jonge Pieter*, *Arrow Hatlie*, de *Ark*, *Kembang Djepoon*, *Hapsing*, *Srie*, en *Fram Hatlie*.

PASOEROEWANG.

AANGEKOMEN.

1 Jan. het Ned. schip *Broedertrouw*, gezagv. A. J. B. Hordijk van Soerabaya, met 4 gep. militairen.

3 Jan. de Ned. bark *Elisabeth*, gezagv. H. R. Bok, van Soerabaya.

8 Jan. het Ned. schip *Zeeand*, gezagv. F. de Winter, van Soerabaya.

15 Jan. de Ned. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

16 Jan. de Ned. bark *Eendragt*, gezagv. M. van Velthoven, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

3 Jan. de Ned. bark *Sumatra*, gezagv. J. A. Kieman, naar Dordrecht; de Ned. Kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.
 8 Jan. de Ned. bark *Hendrika*, gezagv. H. Reiniersen, over Probolingo naar Rotterdam.
 10 Jan. het Ned. schip *Edouard*, gezagv. J. M. de Winter, naar Rotterdam; idem. *Doctrina et Amicitia*, gezagv. F. C. H. Wijnandts, naar Amsterdam.
 13 Jan. de Ned. bark *Elisabeth*, gezagv. H. R. Bok, over Probolingo naar Rotterdam.
 15 het Ned. schip *Generaal Baron van Geen*, gezagv. G. Rotgans naar Amsterdam; de Ned. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.
 17 Jan. het Ned. schip *Zeeland*, gezagv. F. de Winter, naar Amsterdam; het Ned. schip *Broedertrouw*, gezagv. A. J. B. Hordijk, naar Dordrecht met 4 gepasp. militairen.
 18 Jan. het Ned. schip *Delta*, gezagv. G. kuntz, naar Amsterdam

SUMANAP.

VERTROKKEN.

12 Jan. de Ned. Ind. bark *El Machlaar*, gezagv. Said Aboebakar bin Hoesin Molahailla, naar Amboina en Banda.
 13 Jan. de Ned. schoener *Wilhelmina Henrietta*, gezagv. Oedin, naar Passaroeng.

GRISSEE.

AANGEKOMEN.

3 Jan. de Ned. bark *Naim Balhaer*, gezagv. Sech Achmat bin Oemar Fagie, van Soerabaya; de Ned. bark *Tadjel Moelook*, gezagv. Said Abdulla bin Osman Pa Hassan, van Soerabaya.
 14 Jan. de Ned. schoener *Fathool Haer*, gezagv. Said Alie bin Mohamat Moulah Haijla, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

18 Jan. de Ned. bark *Hoksing*, gezagv. Kwee Kiethaj, naar Soerabaya en Molukkes; het Ned. schip *Djoedoelewaed*, gezagv. Said Sech bin Hoesin Segaf, naar Soerabaya.

Aan- en uitvoer te Soerabaija van 14 tot en met 20 Januarij 1853.

AANVOER.

Van Molukkes en Macasser per de Ned. stoomboot *Ambon*, gezagv. BERGNER, agent W. CORRES DE VRIES
 9 1/2 pic. was, SAID SALEG BIN ACHMAT ALJ DROOS; 4 ks. nagelwerk, J. OOSTERHOFF; 55 pn. was, TJOA PING TJIE; 51 pn. was, SECH OEMAR ALDJAROE; 58 pn. was, LIEM HOAN GIN; 2 kn. koopmanschappen, ADAM & Co.; 3 vn. zoutvleesch, 3 vn. spek, 3 vn. meel, ADAM & Co.
 Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Fathool Wahap*, gezagv. SECH ABDULLA BIN ALIE SAPIE, agent SAID HASSAN BIN SMEER
 750 gr. bn. rotting, 9330 kl. bn. rotting, 7130 ps. kadjang maten, 2537 ps. Malakka matten, HADJIE SAMSODIN; 4500 ps. Malakka matten, 2000 ps. kadjang matten, GEZAGVOERDER.
 Van Batavia per het Ned. schip *Admiraal Zoutman*, gezagv. H. EDIJK, agent FRASER EATON & Co.
 600 klds. genever, P. KERVEL & Co.; 10,000 stuks goenie-zakken, N. H. M.
 Van Samarang per de Ned. schoener *Anna Jahanna*, gezagv. C. WINKE, agent GEZAGVOERDER.
 297 stuks planken, 129 stuks ribben, 69 stuks daklatten, 38 kn. thee, 150 zakken suiker, 295 zakken suiker, 295 zakken beng. rijst, 6 kn. kaster-olie, 36 pn. beng. touw, 2 kn. schoenen, 11 kn. sago. 10 kn. arraroot, 156 kn. suiker, 100 kn. suiker, 7 vs. rum, ORDER.
 Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Atiatul Maulah*, gezagv. SECH SCHAN BIN SAID BAUZIR, agent GEZAGVOERDER.
 8 kn. pajjoongs, 2 bn. lijnwaden 5 vn. visch-kuiten, 2 kn. ruwe zijde, 2 bn. lijnwaden, 1 kt. ruwe zijde, 1 kt. lijnwaden, 10 zakken. ingredienten, 2 kn. en pn. lijnwaden 3 kn. ruwe zijde, 4 kn. lijnwaden, 1 bl. alkatieven, 2 zakken ingredienten, 2 basten, 3600 zn. medicijn, 18 kn. lijnwaden, 1 kt. ruwe zijde, 100 pic. boom stuks planken, 14 bn. lijnwaden, 1 kt. ruwe zijde, 10 pn. ghio, 10 krandsjags was, 43 zn. ingredienten, en eenige kleinigheden, DIV. ARABIEKEN.
 Van Batavia per de Ned. stoomboot *Banda*, gezagv. HUGENHOLTZ, agent W. CORRES DE VRIES.
 2 vn. bier, 1 kt. zadel met toebehooren, CORRES DE VRIES; 1800 ps. zilver sp. matten, GRANPRE MOLIERE & Co.; 1 kistje modewaren, 1 kt. 2000 mex dollars, 42 koperen pijpen, ORDER.
 Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Al Alwie*, gezagv. SECH OEMAR BIN MOHAMAT BAFADAL, agent SAID HASSAN BARAKOAN.
 42 kadies Jav. stroommatten, 60 paren schoenen, GEZAGVOERDER; 4 60/100 pic. was, 6 54/20 kodies Jav. stroommatten, 1 60/100 pic. koper gong, ORDER.
 Van Batavia, per de Ned. Ind. bark *Anana Tulbarie*, gezagv. SECH ABDULLA GANAM, agent GEZAGVOERDER.
 2870 ps. vloersteen, ORDER; 33 ks. provisiën, 5 ks. absinth 1 kt. laken, B. PONS; 9 ks. wijn, 1 vt. vleesch, TEN SIETHOFF; 21 krandsjags suiker, KARTHAUS, 1 kt. modewaren, 2 kn. kramerijen, B. PONS; 10 trms. beschuit, KOCKEN; 48/2 vn. meel, ADAM & Co.; 1 kt. longcloths, 2 kn. pajjoongs, 20 krandsjags kandy suiker, 11 kn. chin. thee, 8 kn. chin. pajjoongs, 2 kn. holl. papier, 16 kn. voetzoekers, 60 kn. thee, 22 kn. chin. pajjoongs, 5 kn. macao papier, 7 krandsjags chin. tabak, 2 kn. macao papier, 5 pic. kat. garen, 33 pic zw. peper, 30 pic. gadoong, 15 kn. thee, 56 pic. bensoin 15 pic. aluin 370 ps. sp. matten 3 bn. zw. gekep. katoen, 1 kt. ongebl. katoen, 2 kn. mouseline, 3 kn. chitzen, 7 pic. was, ORDER.

UITVOER.

Naar Amsterdam via Passaroeng per het Ned. schip *Eendragt* gezagv. M. VAN VELTHOVEN.
 2366 kanasser suiker, 800 61/100 pic. 500 pic., koffij. 3024 bossen rotting; 120 pic. N. H. M.
 Naar Amsterdam per het Ned. schip *Margaretha Johanna*, gezagv. M. SCHOU.

1114 krandsjags suiker, 4059 61/100 pic. 726 ps. koehuiden, 4 kn. Inl. zuren, P. KERVEL & Co.; 2500 ps. koehuiden, 500 ps. buffelhuiden, MAJOR MATZEN & Co.; 1600 ps. koehuiden, FRASER EATON & Co.; 557 ps. koehuiden, 555 ps. buffelhuiden, 720 krandsjags suiker, 2946 42/100 pic., 507 zn. suiker, 240 pic., B. J. VAN ECK & Co.; 503 krandsjags suiker, 1888 pic., 162 zn. rijst, 200 pic., HOEKSTRA GIJZING & Co.

Naar Macasser per het Ned. stoomboot *Macassar*, gezagv. H. CHEVALIER.

2 bn. rood garen, 6 vn. ijzerwerk, ADAM & Co.; 100 vn. meel FRASER EATON & Co.; 3 ks. chocolade, 6 kn. blaauw katoen, 100 klds. genever, 10 kn. maderawijn, 40 vs. loodwit, GRANPRE MOLIERE & Co.; 1 50/100 pic. Jav. koperwerk, 110 pic. suiker, 1 bl. rood garen, SECH OEMAR ALDJAROE; 4 bn. chitzen, 3 bn. gedr. katoen, P. KERVEL & Co.; 13 50/100 pic. Jav. koperwerk, SECH OEMAR ALDJAROE; 1 wagen, VAN SWIETEN.

Naar Bandjarmassing via Grisse per de Ned. Ind. bark *Adenam* gezagv. HADJIE MOHAMAT IJASIN.

5 67/100 pic. Jav. medicijn, ENTJIK AMIDIN; 2 kn. rood katoen, HADJIE BRAHIM.

Naar Balie via Banjoewangie per de Ned. Ind. schoener *Hoseeng*, gezagv. PA BPSIK.

10 kn. madapollams, 3 kn. chitzen, 2 kn. zw. katoen, 4 kn. wit katoen, 6 pic. kalk, 3 pic. suiker, 1/2 pic. kandy suiker, JIJON KIETJOAN; 1 kt. chin. valsche goudraad, OELJ JINGKIE; 2 kn. gev. katoen, 9 kn. en bn. gedr. katoen, 2 kn. ongebl. katoen, HOEKSTRA GIJZING & Co.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. stoomboot *Banda*, gezagv. HUGENHOLTZ.

4 bn. dekens, HOEKSTRA GIJZING & Co.; 3 kn. kramerijen, ADAM & Co.; 1 kt. kantoor-behoefte, E. FUHR; 2 kn. meubelen, MAJOR MATZEN & Co.; 1 kt. manufacturen, TAN OEN; 4 kn. vogelnestjes, THIOD THIOE; 3 kn. 40.000 ps. Jav. sigaren, TAN TIOKHIN; 6 kn. cambriks, FRASER EATON & Co.

SCHEPEN IN LADING TE SOERABAYA.

Naar Balie de Ned. Ind. schoener *Srie*, gezagv. LAUW ALJAN, agent GEZAGVOERDER.

Passaroeng van 1 tot en met 19 Januarij 1853. UITVOER.

Naar Nederland per de Ned. bark *Sumatra*, gezagv. J. A. KINMAN.

9200 61/100 pc. Gouvernements suiker en 4380 pc. Gouvernements koffij.

Naar Nederland via Probolingo per de Ned. bark *Hendrika*, gezagv. H. Reiniersen.

3000 pc. Gouvernements koffij
 Naar Nederland per het Ned. schip *Edouard*, gezagv. J. M. de Winter,

8000 02/100 pc. Gouvernements suiker en 4620 pc. Gouvernements koffij.

Naar Nederland per het Ned. schip *Doctrina et Amicitia*, gezagv. F. C. H. Wijnandts.

5000 pc. Gouvernements suiker en 3270 pc. Gouvernements koffij.

Naar Nederland via Probolingo per de Ned. bark *Elisabeth*, gezagv. H. R. Bok.

3000 pc. Gouvernements koffij.
 Naar Nederland per het Ned. schip *Generaal Bavan van Geen*, gezagv. G. ROTGANS.

10,000 21/100 pc. Gouvernements Suiker en 5070 pc. Gouvernements.

Naar Nederland per het Ned. schip *Zeeland*, gezagv. F. DE WIKTER.

3211 pc. Gouvernements koffij.
 Naar Nederland per het Ned. schip *Broedertrouw*, gezagv. A. J. B. HORDIJK.

5190 pc. Gouvernements koffij.

Naar Nederland per het Ned. schip *Delta*, gezagv. J. G. KUNST.
 11,001 15/100 pc. Gouvernements Suiker en 5760 pc. Gouvernements koffij.

MARKTPRIJZEN.

SUIKER No. 16 per picol f 12.— afgedaan na de mail.
 Id. " 15 " " 11 1/2
 Id. " 14 " " 11.—
 Id. " 13 " " 10 1/2
 Id. " 12 " " 10.—
 KOFFIJ f 23 à 24.—
 RIJST (CAROA) per koijang f 105 à f 110.—
 Id. (WITTE) " " f 115 à f 125.—
 KOEHUIDEN per 2100 à f 240.—
 ARAK per legger f 45.—
 OLIE (KLAPPER) per picol f 18.—
 Id. (KATJANG) " " f 16.—
 KATJANG MATTEN f 10.—
 ROTTING f 6 1/2 à f 7.—

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

— Zondag 23 Januarij, 's morgens ten half negen ure, Bevestiging van ledematen. voorbereiding tot het Heilig Avondmaal,
 Ds. BRUMUND.
 Te Grisseo,
 's morgens,
 Ds. SCHEUER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

— Zondag 23 Januarij, 's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.